

סביבה וקיימות במפלגה הדמוקרטית

המפלגה הדמוקרטית מכירה בכך שמשבר האקלים כבר כאן, ומאיים על עתידנו. המפלגה מתכוונת לנקוט בצעדים שאפתניים בתחומי החיים השונים בכדי להבטיח חיים מקיימים ומשגשגים לכולנו. כל זאת, תוך נקיטת עמדה חברתית-ערכית וקידום צדק סביבתי ואקלימי.

יש זיקה ברורה בין הגנת הסביבה ופיתוח בר-קיימא לבין שיפור הבריאות, הכלכלה, החינוך, התעסוקה, התחבורה וצמצום פערים. על כן מוטלת עלינו האחריות לפעול לשמירה על הסביבה ועל בריאות האדם. המפלגה הדמוקרטית תקדם ערבות הדדית בין האדם לעולם. אנו מציעים תוכנית אמיצה לשינוי דרסטי בשלושה תחומים: **תחבורה, דיור, ואנרגיה**. יישומה המלא יביא להקטנה משמעותית של פליטות גזי חממה, יפחית עומסי תנועה, ישפר איכות אוויר, ויקפיץ את איכות החיים.

תחבורה:

[1] אימוץ ויישום מיידי של **התוכנית האסטרטגית לתחבורה ציבורית** (משרד התחבורה ומשרד האוצר, 2012) לתחבורה ציבורית בערים הגדולות וביניהן. הקמת רשויות תחבורה מטרופוליניות, קידום נתיבי תחבורה ציבורית ורישות של הארץ במערכת רכבות. תקציבים לפיתוח, יעול, ותעדוף תחבורה ציבורית, שיפור מעמדם של נהגי אוטובוס על מנת למנוע מחסור בהם. בניית תוכנית חומש להחלפת כל האוטובוסים העירוניים לחשמליים. **העלות של צעדים אלה**: מיליארדי שקלים בכל שנה. **התועלת**: פתיחת הפקקים תחסוך זמן-ציבור, דלק, וזיהום אוויר בהיקף של מיליארדי שקלים בשנה, ותקפיץ את איכות החיים בישראל. [2] **מעבר משימוש ברכב פרטי לתחבורה ציבורית ותחבורה קלה**: שינוי מדיניות אחזקת רכב, ליסינג, ורכב צמוד. [3] **מעבר מהיר לכלי רכב חשמליים והיברידיים** באמצעות הורדת המיסוי על רכבים חשמליים עד חדירתם לשוק (או 5 שנים) ומיסוי גבוה מעל רמת זיהום בסיסית. דרישה מיידיית מחברות התחבורה הציבורית הגדולות להפסיק קניית כלי רכב מזהמים. עידוד בניית תשתיות טעינה במהלך עשור והפסקת יבוא רכבים מזהמים החל מ-2030. [4] **פתיחת מרכזי ערים לתחבורה ציבורית בלבד** תחסוך בחיי אדם, ותחזיר את העיר מהמכונת לאנשים.

דיור ובנייה:

[1] **חיזוק מרכזי הערים** (פירוט בנספח 1). [2] **סגירת מרכזי הערים** לרכב פרטי תוך שדרוג התחבורה הציבורית ופיתוח תשתיות לשבילי אופניים והולכי רגל. [3] **נטיעת אלפי עצים בכל עיר**, והפסקת כריתת עצים במרחב העירוני. [4] **הכפלת קצב התחלות הבנייה** בתוך עשור – והגבלתן לשטחים עירוניים. צעדים אלה יביאו לרווחת האוכלוסייה העירונית בישראל, להורדת מחירי הדיור, לצמצום הפגיעה בשטחים הפתוחים, לצמצום עומסי תנועה, ולסביבה עירונית ירוקה. [5] **ניהול ניקוז ואיסוף מי נגר**. [6] **עידוד חקלאות עירונית**.

אנרגיה:

[1] **העברת משק האנרגיה של ישראל ל-100% אנרגיה מתחדשת** (מגובה באגירה) ואיפוס פחמני עד שנת 2050 בהתאם להחלטת האו"ם. נעלה את יעד הממשלה לאנרגיות מתחדשות מ-30% עד שנת 2030 ל-70% עד שנת 2040. נפעל להקלת הרגולציה המעכבת אנרגיה מתחדשת, תוך התחשבות בהשפעת תשתיות על החי והצומח. [2] **החלה מיידיית של תקן בנייה ירוקה** כחובה לכל מבנה חדש בישראל. **עדכון תקן הבנייה הירוקה**: חובת מערכות סולאריות על כל גג, חובת מבנים חדשים מאופסי אנרגיה בתוך עשור, חובת מערכות מונים חכמים ומערכות ניהול אנרגיה בכל מבנה, [3] **קידום התייעלות אנרגטית** באמצעים טכנולוגיים, אמצעי בידוד, והחמרת תקני היעילות למוצרי חשמל. הכנסת רגולציות לעידוד המגזר הפרטי והתעשייתי להטמעת התייעלות אנרגטית, נקדם **מחקר ופיתוח** של טכנולוגיות בתחום האנרגיה המתחדשת ואגירת אנרגיה.

אנו נפעל לקדם גם את הנושאים הבאים:

שמירה על בעלי החיים:

[1] נעביר סמכויות האכיפה של הגנת בעלי חיים ממשד החקלאות ופיתוח הכפר למשרד להגנת הסביבה. נפעל לאכיפת החוק ולהתאמת התקנים והתנאים הנהוגים בישראל למקובל במקומות המובילים בעולם בתחום זה. [2] נפעל לצמצם את סבלם של כלבים וחתולים חסרי בית על ידי הרחבת העיקורים והסירוסים של השירותים הווטרינריים ברשויות המקומיות, ונעודד אימוץ בעלי חיים. [3] נפעל למניעת המתה של חיות בריאות. [4] נתמוך בחקיקת החוק האוסר על משלוחים חיים ונחזירו להצבעה בכנסת. [5] נפעל למזעור הסחר בפרוות של בעלי חיים לתעשיית אופנה. [6] נגביר את הפיקוח על שימוש בחומרי הדברה ונעודד שימוש בתחליפים ידידותיים יותר לאדם ולסביבה.

פסולת ומחזור:

[1] חקיקה לצמצום השימוש באריזות פלסטיק, והרחבת חוק השקיות. [2] השלמת פריסה ארצית מלאה של פחי מחזור בהפרדת פסולת מוגברת. [3] פיתוח טכנולוגיות בתחום המחזור שיאפשרו כדאיות כלכלית, עם 'ראיית מכונה' להפרדה יעילה של פסולת. [4] פיתוח פתרונות קצה לפסולת המופרדת. [5] הקמת מערך ארצי למיחזור פסולת אורגנית. [6] בחינת היתכנות של מפעל למחזור פלסטיק בארץ. [6] חקיקה להפסקת השימוש בכלים חד"פ במוסדות המדינה עד 2022. [7] הגברת האכיפה נגד שריפת פסולת במרחב הציבורי והפרטי ונגד השלכת פסולת בטבע ובחופים. [8] הקטנת בזבז מזון בכל השלבים, מהשדה ועד הצלחת.

שימור הסביבה והמרחב הטבעי:

[1] נשמור על השטחים הפתוחים והמערכות האקולוגיות שבהם. נקדם מעמד סטטוטורי למסדרונות האקולוגיים. [2] נגביר את האכיפה לאורך חופי הים והכנרת, נאיץ הכרזה על חלק מן החופים כשמורות.

חינוך לאזרחות סביבתית:

[1] הכנסת אוריינות אקולוגית למערכת החינוך הפורמלית, תוך הבנה שכל חינוך הוא חינוך סביבתי, חינוך הרלוונטי לשם בניית חברה מקיימת. [2] הכנסת הנושאים הסביבתיים לתכניות להכשרת מורים ומנהלים בבתי הספר וכן לגורמי מפתח בשירות הציבורי. [3] חינוך לצריכה נבונה, להקטנת ייצור הפסולת במקור, ולמיחזור. [4] חיזוק תרבות הטוילים הישראלית, בדגש על מערכת החינוך. נדאג לתיקצוב טוילים לחוגי ספורט, תנועות נוער, ובתי ספר, על ידי משרד החינוך.

אסדות הגז - יש חשיבות לאומית לפיתוח מאגרי הגז של ישראל. עם זאת, אפשר כי נפלו כשלים בקבלת ההחלטות להקמת אסדות הגז במרחק 10 ק"מ מהחוף. תיבחן ההיתכנות התהליכית והכלכלית של שינוי ההחלטות שהתקבלו.

נחזיר את נציב הדורות הבאים לכנסת – הנציב יבחן כל פעולה של הממשלה וכל חוק מהפרספקטיבה של השפעתם על עתיד הסביבה, המדינה ואזרחיה הצעירים.